

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рекреаційні комплекси
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Готельно-ресторанна справа
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри

ТГРБ

(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 14.08.08 р.

м. Запоріжжя _____

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ППН 03 Рекреаційні комплекси нормативна частина цикл професійної підготовки</i>
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>Зацепіна Н.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу</i>
Контактна інформація викладача	<i>7698403 телефон кафедри, особистий телефон +380505642683, Nat020375@gmail.com</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>згідно до розкладу занять - https://zr.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zr.edu.ua/</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин - 120, кредитів - 4 кредити ЕКТС, розподіл годин: лекції - 14, практичні - 30, самостійна робота - 69, індивідуальні заняття - 7, вид контролю - залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити навчальної дисципліни.	
Дисципліни: базовий шкільний курс мистецтвознавства та історії	
Теми: культура Давнього Єгипту (архітектура); культура Індії та Давнього Китаю; культура Давньої Греції (архітектура); культура Давнього Риму (архітектура); архітектура Середньовічних міст Західної Європи; культура Західної Європи В V-XV ст.; культура слов'ян; культура Московської держави; повсякденне життя Західної Європи (житло); архітектура Західноєвропейських держав в XVI – першій половині XVII ст.; культура народів світу наприкінці XVIII - у XIX ст.; розвиток культури у перші десятиліття XX ст.; розвиток культури (1945 р. - початок XXI ст.). Світ на початку XXI ст.	
Дисципліна: «Туристичні ресурси України».	
Теми: історико-культурні туристські ресурси; поняття і склад історико-культурних ресурсів; характеристика основних складових історико-культурних; історико-культурні об'єкти України включені до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО; санаторно-курортні установи; класифікація туристських територій України.	
Постреквізити навчальної дисципліни:	
<i>Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Рекреаційні комплекси» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання: - Організація рекреаційних послуг</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Актуальність вивчення дисципліни полягає у вирішенні питань, на які необхідно отримати відповідь на попередньому етапі планування в'їзного туризму: який сегмент потенційних туристів повинен стати основним споживачем послуги (виду туризму); з якою країною (країнами) належить налагодити довгострокове співробітництво; яким чином можна забезпечити для туристів, які прибули з-за кордону, звичне оточення, в якому іноземні громадяни не будуть відчувати себе незатишно; які непередбачені обставини і нестандартні ситуації можуть виникнути і яким має бути порядок дій у разі їх настання.	
Загальні компетенції:	
Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами	
Здатність до застосування загальнонаукових та фундаментальних знань, розуміння предметної області і професії	

Здатність до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у готельно-ресторанній сфері

Спеціальні компетенції:

Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.

Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Результати навчання:

Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства

Здійснювати підбір технологічного устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів

Організовувати роботу в закладах готельного і ресторанного господарства, відповідно до вимог охорони праці та протипожежної безпеки

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Рекреаційні комплекси» є формування у студентів глибоких знань щодо науково-методологічних засад формування територіально-рекреаційних комплексів світу, особливостей їх розвитку і розміщення, принципів організації рекреаційної діяльності та набуття практичних навичок щодо використання вітчизняного та зарубіжного досвіду вдосконалення системи збалансованого забезпечення рекреаційних потреб населення на основі використання національних рекреаційно-туристичних ресурсів; формування у студентів вміння аналізувати закономірності розвитку рекреації як системи: територіальну диференціацію та інтеграцію, функціональну структуру, цілісність, різноманіття, взаємодію з іншими соціально-економічними системами; цикли організації рекреаційної діяльності, види циклів та їх територіальну локалізацію; етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів, типи рекреаційних комплексів та їх класифікації, принципи і фактори розміщення рекреаційних комплексів (принцип соціальної спрямованості і функціональної орієнтації рекреаційних комплексів, принцип ринкових відносин, принцип керованості рекреаційного обслуговування, принцип інтенсивного природокористування та збереження екологічної рівноваги, принцип державного регулювання та правового забезпечення), а також формування, організація та планування різноманітних рекреаційно-територіальних комплексів світу та України.

5. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси» є:

Методичні – засвоєння навчального матеріалу студентами;

Пізнавальні – вивчити теоретичні основи історії розвитку рекреаційної архітектури, визначати особливості кожного архітектурного стилю; пізнання основ формування територіально-рекреаційних комплексів світу, особливостей їх розвитку і розміщення, принципів організації рекреаційної діяльності та набуття практичних навичок щодо використання вітчизняного та зарубіжного досвіду вдосконалення системи збалансованого забезпечення рекреаційних потреб населення на основі використання національних рекреаційно-туристичних ресурсів; визначати закономірності, етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів, типи рекреаційних комплексів та їх класифікації, принципи і фактори розміщення рекреаційних комплексів.

Практичні – формування практичних навичок роботи студентів класифікувати рекреаційні комплекси на основі містобудівних і соціально-економічних факторів; наводити приклади найбільш яскравих пам'яток архітектури різних часів; практичні навички щодо організації та планування різноманітних рекреаційно-територіальних комплексів світу та України; оцінювання туристичного потенціалу певного рекреаційного комплексу з урахуванням потреб різних категорій споживачів та видів туризму, а також будівництва схем планувальних рішень приміщень різних рекреаційних призначень.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Еволюція архітектурного середовища відпочинку.

Тема 1. Поняття архітектурного середовища.

Поняття архітектурного стилю. Вступ. Поняття «старої», «нової» і «сучасної» архітектури. Архітектурна сфера відпочинку древнього світу. Архітектурі Древнього Єгипту. Архітектура відпочинку Древньої Греції. Архітектура відпочинку Древнього Рима. Ордер. Поняття, види та основні елементи ордерів.

Тема 2. Архітектурна сфера відпочинку середньовіччя та нового часу.

Східну (Візантійська) і Західну (Романська і Готична) архітектура. житло феодалів у Древній Русі. Суспільна функція монастирських церков. Фахверковий вид житла. Пришляхові готелі типу «інн». Будівництво замків і фортець. Архітектурі Відродження. Новий архітектурний стиль – бароко. Будівництві палаццо, замських вілл, готелів.

Тема 3. «Нова» архітектурна сфера відпочинку середини XIX – початку XX століття. Сучасна рекреаційна архітектура та архітектура санаторно-курортних будівель та споруд.

Поява сучасних видів будівельних матеріалів: метал, залізобетон, скло, і нових технологій. «Дешеві» дохідні будинки. Індивідуальний будинок у селищі і багатоквартирний будинок у місті. «Новий стиль» – модерн. Особняки типу «готель», малоповерхове будівництво котеджів та вілл. Поява нових типів суспільних будинків: виставкові павільйони, криті ринки, торговельні ряди-пасажі, універсальні магазини, видовищні будинки, музеї, концертні зали, клуби спеціальні і для різних зборів. Архітектурні стилі санаторно-курортних будівель та споруд.

Тема 4. Архітектура туристських будівель та споруд.

Гірсько-рекреаційна та мобільна архітектура. Закордонна гірсько-рекреаційна архітектура. Мобільна архітектура відпочинку та архітектура водного туризму. Рекреаційна архітектура великих просторів. Атрактивна рекреаційна архітектура.

Змістовий модуль 2. Планувальна організація рекреаційних утворень.

Тема 5. Основи формування рекреаційної сфери. Планувальна організація рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони.

Поняття рекреаційного середовища, його основні складові та умови формування. Основні принципи організації рекреаційного простору. Визначення рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони. Межі рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони. Структурні елементи рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони.

Тема 6. Рекреаційні комплекси. Планувальна організація санаторних комплексів, комплексів відпочинку й туристських комплексів.

Містобудівні та соціально-економічні критерії класифікації рекреаційних комплексів. Типологія та архітектурно-планувальна організація санаторно-курортних комплексів. Планувальна організація комплексів відпочинку й туристських комплексів.

Тема 7. Функціонально-планувальна організація рекреаційних установ. Планувальна організація приміщень різних призначень.

Об'ємно-планувальна структура та типи рекреаційних установ. Функціональна схема. Приміщення суспільного призначення та їх планувальна структура. Адміністративно-господарські приміщення та їх планувальна структура. Планувальна організація групи приміщень житлового поверху рекреаційної установи.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Поняття архітектурного середовища.	лекція	2
1.	Поняття архітектурного середовища. Античний архітектурний ордер.	практичне заняття	2
2.	Архітектурна сфера відпочинку древнього світу.	практичне заняття	2
3.	Архітектурна сфера відпочинку середньовіччя та нового часу.	лекція	2

3.	Архітектурна сфера відпочинку середньовіччя.	практичне заняття	2
4.	Архітектурна сфера відпочинку нового часу.	практичне заняття	2
5.	«Нова» архітектурна сфера відпочинку середини XIX – початку XX століття. Сучасна рекреаційна архітектура та архітектура санаторно-курортних будівель та споруд.	лекція	2
5.	«Нова» архітектурна сфера відпочинку середини XIX – початку XX століття.	практичне заняття	2
6.	Сучасна рекреаційна архітектура та архітектура санаторно-курортних будівель та споруд.	практичне заняття	2
7.	Архітектура туристських будівель та споруд.	лекція	2
7.	Гірсько-рекреаційна та мобільна архітектура.	практичне заняття	2
8.	Рекреаційна архітектура великих просторів. Атрактивна рекреаційна архітектура.	практичне заняття	2
9.	Основи формування рекреаційної сфери. Планувальна організація рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони.	лекція	2
9.	Основи формування рекреаційної сфери. Планувальна організація рекреаційного регіону.	практичне заняття	4
10.	Планувальна організація рекреаційного району. Планувальна організація рекреаційної зони.	практичне заняття	2
11.	Рекреаційні комплекси. Планувальна організація санаторних комплексів, комплексів відпочинку й туристських комплексів.	лекція	2
11.	Планувальна організація санаторних комплексів	практичне заняття	2
12.	Планувальна організація комплексів відпочинку й туристських комплексів.	практичне заняття	2
13.	Функціонально-планувальна організація рекреаційних установ. Планувальна організація приміщень різних призначень.	лекція	2
13.	Функціонально-планувальна організація рекреаційних установ	практичне заняття	2
14.	Функціонально-планувальна організація приміщень різних призначень	практичне заняття	2

8. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
  2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
  3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
  4. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку.
- У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує:
- опитування студентів під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів;
  - залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань;

- проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю. Самостійна робота студентів передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до заліку, студентам рекомендується звертатись до першоджерел) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти.

Питання	Діяльність студентів	Термін виконання
<p>Тема 1. Поняття архітектурного середовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття архітектурного стилю. 2. Поняття «старої», «нової» і «сучасної» архітектури. Архітектурна сфера відпочинку древнього світу. 3. Архітектурі Древнього Єгипту. 4. Архітектура відпочинку Древньої Греції. 5. Архітектура відпочинку Древнього Рима. 6. Ордер. Поняття, види та основні елементи ордерів. 	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Лютий 10 годин
<p>Тема 2. Архітектурна сфера відпочинку середньовіччя та нового часу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Східну (Візантійська) і Західну (Романська і Готична) архітектура. 2. Житло феодалів у Древній Русі. 3. Суспільна функція монастирських церков. 4. Фахверковий вид житла. 5. Пришляхові готелі типу «інн». 6. Будівництво замків і фортець. 7. Архітектура Відродження. 8. Новий архітектурний стиль – бароко. 9. Будівництві палаццо, замських вілл, готелів. 	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Лютий – березень 10 годин
<p>Тема 3. «Нова» архітектурна сфера відпочинку середини ХІХ – початку ХХ століття. Сучасна рекреаційна архітектура та архітектура санаторно-курортних будівель та споруд.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поява сучасних видів будівельних матеріалів: метал, залізобетон, скло, і нових технологій. 2. «Дешеві» дохідні будинки. 3. Індивідуальний будинок у селищі і багатоквартирний будинок у місті. 4. «Новий стиль» – модерн. 5. Особняки типу «готель», малоповерхове будівництво котеджів та вілл. 6. Поява нових типів суспільних будинків: виставкові павільйони, криті ринки, торговельні ряди-пасажі, універсальні магазини, видовищні будинки, музеї, концертні зали, клуби спеціальні і для різних зборів. 7. Архітектурні стилі санаторно-курортних будівель та споруд. 	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Березень 10 годин
<p>Тема 4. Архітектура туристських будівель та споруд.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гірсько-рекреаційна та мобільна архітектура. 2. Закордонна гірсько-рекреаційна архітектура. 3. Мобільна архітектура відпочинку та архітектура водного туризму. 	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Березень – квітень 10 годин

4. Рекреаційна архітектура великих просторів. 5. Атрактивна рекреаційна архітектура.		
Тема 5. Основи формування рекреаційної сфери. Планувальна організація рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони. 1. Поняття рекреаційного середовища, його основні складові та умови формування. 2. Основні принципи організації рекреаційного простору. 3. Визначення рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони. 4. Межі рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони. 5. Структурні елементи рекреаційного регіону, рекреаційного району та рекреаційної зони.	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Квітень 10 годин
Тема 6. Рекреаційні комплекси. Планувальна організація санаторних комплексів, комплексів відпочинку й туристських комплексів. 1. Містобудівні та соціально-економічні критерії класифікації рекреаційних комплексів. 2. Типологія та архітектурно-планувальна організація санаторно-курортних комплексів. 3. Планувальна організація комплексів відпочинку й туристських комплексів.	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Квітень – травень 10 годин
Тема 7. Функціонально-планувальна організація рекреаційних установ. Планувальна організація приміщень різних призначень. 1. Об'ємно-планувальна структура та типи рекреаційних установ. 2. Функціональна схема. 3. Приміщення суспільного призначення та їх планувальна структура. 4. Адміністративно-господарські приміщення та їх планувальна структура. 5. Планувальна організація групи приміщень житлового поверху рекреаційної установи.	Зробити конспект теми, реферат, презентацію чи доповідь за темами	Травень 9 годин

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);

- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 635-869-1128 (один раз на тиждень);

- листування за допомогою електронної пошти Nat020375@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня);

- відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);

спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен

змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

За дисципліною «Рекреаційні комплекси» передбачено два навчальних модулі. Поточний контроль знань студентів складається з **60 балів**, які розподілено за видами занять: лекційні, практична, індивідуальна самостійна робота (ІДЗ). Модульний контроль передбачає виконання тестових завдань та складається з **40 балів**. Поточний та модульний контроль знань, у підсумку, дають змогу студенту отримати **100 балів**. Підсумковий контроль (залік) передбачає відмову студента від результатів поточного контролю (або з різних поважних причин неможливість отримання балів за поточний контроль) та за письмовою заявою і ухваленням деканату студент має право скласти залік. При цьому, результати модульного контролю знань зберігаються. Завдання заліку складають **60 балів**. Результати заліку та модульний контроль знань, у підсумку, дають змогу студенту отримати **100 балів**.

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.

Ведення конспекту лекції:

Ведення конспекту лекції сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати конспект на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з конспектом лекції студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача.

Відвідування студентом лекції та її наявність в конспекті лекції з дисципліни «Рекреаційні комплекси» дає студенту 1 бал за кожну лекцію в кожному змістовному модулі.

Робота на практичних заняттях:

Під час практичних занять студенти усно доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється в 5 балів.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали Критерії оцінки

5 Оцінюється робота студента, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді, розв'язує завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

4 Оцінюється робота студента, який володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять, виявляє знання елементарних положень з дисципліни, іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

3 Оцінюється робота студента, який частково володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.

2 Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді, іноді виконує

завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.

1 Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, не володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання, але не працює в парі/групі/команді.

0 Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не працює в парі/групі/команді.

Самостійна робота студентів/індивідуальне завдання

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум 36 (максимум по 6 балів за один з видів робіт) додаткових балів в першому модулі та 42 додаткових бали в другому модулі.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

Бали Критерії оцінки

5-6 В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

4-5 Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

2-3 В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-0 Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через набір балів у 1 модулі (максимум 100 балів) та проведення підсумкової аудиторної письмової контрольної роботи, за яку студент має можливість набрати максимум 20 балів у кожному модулі. В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. У кожному модулі контрольна робота проходить у письмовій тестовій формі (20 тестових питань). Правильна відповідь на тестові питання оцінюється в 1 бал.

Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми або виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

1 модуль (максимум балів)	2 модуль (максимум балів)
Лекції 4 (4 лекції*1)	Лекції 3 (3 лекції*1)
Практичні 40 (8 практ.зан*5)	Практичні 35 (7 практ.зан*5)
Самостійна робота 36	Самостійна робота 42
Контрольна робота 20	Контрольна робота 20
Всього 100	Всього 100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період

вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти усно мінімум 2 питання за переліком та виконати тести.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

1. Два питання потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів за кожне питання).

30-27 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

26-23 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

22-18 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

17-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

2. Правильна відповідь на 20 тестових питань оцінюється в 2 бали кожна.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.

60-69	E		достатньо - Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно – Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

10. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка». Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- системно і регулярно працювати з навчальною і науковою літературою;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Запорізька політехніка». Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття ступеня бакалавр. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 балів за даним курсом. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (у новій редакції)».